UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Domini CCCC.XL. perueniens vsque ad D.XVIII. inchoatur ab Imperio Justini senioris: complectitur Annos LXXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 502. Symmachi Pap. Annus 4. Anastas. Imp. 12. Theodor. Reg. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14573

Visual Library

ipsa Catholica fide, pro defensione, inquam, Quartæ œcumenicæ Synodi suscepta ab ijs fuêre certamina, exantlati immensi labores, sanguis pro fide fusus, mortesque adeò crudeles toleratæ? tanta hæc abiêre tamen in ventum absque corona martyrij & præmio confessionis, prorsusque inania reddita, non aliam quidem ob causam, quàm quòd schismate propter Acacij communionem ab Ecclesia Catholica & ab ipso eius capite Romano Pontifice scissi essent. Nullus est ausus Constantinopolitanorum Antistitum illic pro fide necatos inter martyres recensere, quos scissent non habuisse characterem scriptum in frontibus suis, quo & Ecclesiæ Catholicæ filij & Dei domestici dici meruerint. Vetus namque hæc præscripta inter Fideles regula est, vt qui nõ habent in terra Ecclesiam matrem, neque Deum habere possint in cœlo Patrem.

IESV CHRISTI
Annus 502.

SYMMACHI PAP. Annus 4. — ANASTAS. IMP.12. THEODOR. REG.10.

I. SECVNDVS post quingentesimum sequens Christi Annus, Auieni Iunioris ac Probi signatus Consulatu à Marcellino & Cassiodoro notatur in Fastis: licet in Synodalibus Actis loco Probi, Ruffus reperiatur inscriptus: Quo anno habita est Romæ Quarta Synodus sub Symmacho Papa: Quartam hanc nomenclator appellat, quæ tamen respectu aliarum præcedentium sub eodem Symmacho Synodorum Tertia dicenda esset: quæ enim ab eo tertia ordine ponitur, non fuisse Synodum per se distinctam, sed eius, quæ ab ipso Quarta dicitur, Actionem, ea, quæ hoc ipso anno inferiùs dicturi sumus, perspicuè demonstrabunt. Sic igitur ista, quæ Tertia, Quarta dicta est, eademque cognominata Palmaris: de qua antequàm agere aggrediamur, primùm omnium, vnde id fuerit consecuta cognomen, dicendum est. Atque in primis non placet, quòd aliquis putauit textum esse depravatum. Sed cur Palmaris? Numquid sicut apud Tullium[a] *sententia Palmaris*, ita & *Synodus Palmaris* à palma dicta? Certè quidem non abhorrere eam vocem ab huis sæculi nomenclatura vsu, ex Fulgentio huius temporis luculento scriptore dici potest, qui hæc habet scribens ad Monimum[b]: *Hanc etiam asserit hæreticorum esse, quasi palmarem interrogationem.* hoc est, irrefragabilem, & paulò post: *Hac ergo sectantes hæretici, ea sibi quasi palmaria & invicta videntur proponere, &c.*

PALMARIS SYNODVS VNDE DICTA.

a Cic. de natura deor. lib. 1.

b Fulgent. ad Mon. lib. 2.

II. Verùm quòd inusitatum fuit hactenùs, Synodum aliquam aliunde, quàm à loco, vel numero denominari: de loco ipso, à quo ita sit dicta, inuestigandà est ratio: Nam & fortasse accidit, dictam esse *Palmarem*, quòd ob schismaticorum grassationem hæc ipsa Synodus non voluerit in Ecclesia celebrari, sed opus fuerit eandem in Regia, siue Curia agi, quæ appellata est *Palma aurea*, de qua quidem hæc in rebus gestis sancti Fulgentij[c]: *In loco, qui Palma aurea dicitur, memorato Theodorico Rege concionem faciente, &c.* Est & mentio apud ipsum Theodoricum Regem in epistola[d] ad Albinum Patricium de domo *Palmata* dicta, his verbis: *Porrecta itaque supplicatione, testatus es, Curiæ porticus, quæ iuxta domum Palmatam posita, forum in morem areæ decenter includit, superimponendu fabricis licentiam condonari, &c.* At quoniam haud liquet apud Curiam hanc Synodum celebratam, magis autem apud basilicam sancti Petri, quo ab aduersarijs lapidibus imperus Symmachus se recepit, prout Acta ipsa significant: vt hæc Synodus Palmaris dicta sit, placet, vt e loco itidem deducto vocabulo, à porticu illa S. Petri nomen acceperit, quæ Palmatia dicebantur, de qua Anastasius in Honorio Papa hæc habet: *In porticu B. Petri Apostoli, quæ appellatur de Palmaria, &c.* sed de nomine satis. His igitur elucidatis, iam ad res gestas deueniamus. Verùm describendæ hic sunt primo loco Theodorici Regis literæ, & Episcoporum, & alia, quæ interuenerunt in hac causa, digna memoria monumenta, quæ Patrisijs missa à nostro Nicolao Fabro, cui hoc nomine plurimum nos debere fatemur, accepta, ab antiquitate licet nõ nihil læsa, vt videre poteris, pluribus locis corrupta, quæ coniecturis in margine positis sanari, si non penitùs, ex parte possint. sic enim se habent:

c In vita S. Fulgent. 19.

d Cassiod. Var. lib. 4. epist. 30.

Præcepto, quæ missa est per Germanum & Carosum Episcopos.

Dominis sanctis, & Venerabilibus patribus Laurentio, Marcellino, & Petro, & cunctis Episcopis in Vrbe residentibus Theudoricus Rex.

*Vos quidem rem fecistis proposito congruentem, nos potius directo vestro secundo consulere, quam indicium * consilium aliena facultatis imitatione disserere, ne dissedentium vniuersis sub manifesta desertæ dispositione iudicij maior vrbem regiam sed vitiosis motibus turba concuteret. Sed non optatimus commississe sancta congregatio examinationis sub hac protrahi dilatione negotium, nec * vniuersitas animum grauius præiudicio pendere suspensum. Quia nec tranquillitatis Vrbis definitionem mota, nec sacerdotali proposito. Sententia potest conuenire discordiæ. Molesta igitur accepta confusione, quæ nata est * cæterum quia discessum, quia propter turbam, quæ aut casu vitio aliquo contigit, iterata quæ cœperunt relinquere iudicia. Quia tamen si diuerti possent cogitassent, exemplo vestro in vrbe residere exspectantes de his, quæ illic facta de nostra prouidentia * ordinare remedium. Cum in multas vias cogitatio nostra dispersa fuerit. Adhuc si * transitem consilij cura conuertit, vt rursum Calendarum Septembrium diem eundem censuerimus sacerdotum numerum conuenire, qui dudum fuerat conuocatus. Ergo in grauantis sanctitatem reliquorum præsentia conuenit operire, vt * cum præsto tumultu & dissensione submota, quæ ab omnibus * certa est ab omnibus causa peragatur. Nam * reuerentiam, quemadmodum speratis non putauimus reuocandum esse Concilium, dum aliorum labore, * dicerum permouemur ata e, parati vt nisi secundo conuentu causa finem iudicium synodale posuerit iuxta desiderium vestrum, quos nos positis esse præsentes, occupationibus nostris Romæ quietis amoripostpositis, nos potius Romam Deo ductore veniamus, vt præsentibus salvum dobis citra confusionem, atque discordiam, secundum Dei timorem tanta causa terminum sortiatur. Vt non diutius vrbs regia turbarum tempestate fatigetur, sed vestri æquitate iudicij redeat ad quietem. Ne mora vobis videatur onerosa, fas est vestræ æstimare prouidentiæ, si quomodo sit, aut sub nostrorum temporum tranquillitate tolerandum, solutis ne in aliqua definitione Concilio sub incerto Ecclesiam, sub hoc certamine Romanam perdere ciuitatem. alia manu, Orate pro nobis domini ac venerabiles patres. Datum sub die 5. Idus August. sed Ecclesia. Rufo magno, Fausto Iuniano VV. CC. Cons.*

THEODORICI REGIS LITTERÆ AD EPISCOPOS AD SYNODVM ROM. CONVOCATOS.

Senatus vel Marcellini Episcopi cum ceteris, & alia præceptio, quæ data est per maiorem domus Regis.

Præceptio Regis 4. missa ad Synodum.

Flauius Theodoricus Rex vniuersis Episcopis ad Synodum conuocatis.

*Romæ Ecclesiæ pacem, Episcopo Symmacho criminosis propositionibus impedito sub ea quam cernitis confusionem turba quoniam * non magis potuit prouidentia nostra consulere quam vt iuxta petitionem Senatus & Cleri, ad congregandos ex diuersis prouincijs causam reuocare & Antistites, & de religiosæ actione personæ Sanctum facere. * Indicare Concilium, in oculis sunt dudum ab vniuersis Synodum destinatam, & conscientiæ nostræ ad stipulatur oracula, quibus * solus integritatis affectum hoc ius Pontificibus commisimus reuocatis, vt sub synodali æquitate sententia, aut propter obiecta conuictus reatui subiaceret. Post huiusmodi constituta, quis finem tanto damnum dubitarit esse negotio? quis de tam numeroso Concilio sacerdotum magis nasci crediderit confusionis ambiguum? quid profuit * sine vita de prolixo itineris citra ad nos imposuisse negotio? quid tantarum Ecclesiarum absentibus sacerdotibus fuisse suspensum? quid peteret reliquum sit tanto exitium non latur impetrare conuentu. Sed transacta sufficiant, quæ ad hoc tantum in memoriam satis est renocare, * quid desinat. Bona est præteritorum recordatio, si quæ displicent secuta cura correptionis emendet. Non saltem dissedentibus aliquibus delatog, negotio ad secunda concordationis venientis repetita iudicia pro Fide, pro innocentia, pro æquitate concordia remotis studijs aliquibus * dissentit integritas. hoc petitione nostra Romanæ consertur ciuitati, vt sacerdotali consideratione proposito delegato terminum detur sine contentione negotio, sequentes*

bon. ad. iuxta Faber ex coniectura

* solids, vel solis

* quo desinant

* dissentiat

*rationē *necessarium

scientes examen vestrum de his securum esse iudicium. Cogitate matrem confusionis esse discordiam, & quemadmodum consensu dubia solidantur, ita etiam firma dissensione dissolui. Numquid laboriosa, nunquid conscientiæ vestræ grauia, numquid inimica proposito ab Antistitibus suis pacem poscit Ecclesia, & ab his quibus per * regiones professionis vestræ cura debeat esse propensior, fidem tumultuosam expectat? intentio est vobis seruandæ iustitiæ in cognitione libertas remotis omnibus occasionibus integro si vestræ voluntatis obiectorum criminum causa examinare iudicium, dummodò studiosa certamine defendi amore, & omne confusionis amputetur ambiguum maximè cùm hanc vobis pro religionis reuerentia consideratione iustitiæ nostræ oracula tribuant facultatem, vt sicut vobis est inquirenda in hoc negotio voluntas & cura veritatis, personis omnibus ill.c co...stitutis, per quas potest fides rerum quæsita præstare, vos noueritis, & Deus quid in ipsa causa iudicare debeatis pacem modis omnibus Clero, Senatui, & Romano populo post iudicium reddituri; ne qua turbatio, nulla discordia in ciuitate remaneat, siue ultis, vt quod propositum est transeat sine discussione negotium, vos sciatis, & Deus qualiter ordinetis, dum pax Clero, Senatui populoque Romano sub vestra ordinatione reddatur. Ecce coram Deo & hominibus arbitrio vestro committentes vniuersa, conscientiam nostram, sicut decebat absoluimus, tantum est sub iusta ordinatione rem fuisse initam, & ciuitatem redditā * dissedentibus incidet. Neque enim tolerabile est ob hanc negligentiam regiæ ciuitatis amor quo tenemur adremittit, vt rebus omnibus Deo auctore pacatis sola tranquillitate erigi, & in media vrbe confundi vt desideratur ciuilitas in archis latiora, quæ est sub hostium vicinitatis cura, & neque omisisse videamur cum * necessia credideritis Episcopi Symmachi in cognitione præsentiam, Gudicam & Bedulphum sublimes viros, Maiores domus nostræ quos de præsente misimus cum Conzatrierno. Ne quid dubitationis habeat iussio nostra sacramenta præstabunt satisfacturi designatio Episcopus, quemadmodum æstimauerit ordinatio vestra sufficerit vt vocatus ad Concilium, citra vrbem & molestiæ metu securus occurrat. Orate pro me domini sancti & venerabiles Patres. Datum sub die 6. Kal. Septemb. Rauenna.

EPISCOPORUM AD REGEM RESPONSIO. *ex amore suo *sacrosancta *posse statuit *illustrē virum Agerium *intimauimus *ecquid *audire *confusione *imperij metu

Relatio Episcoporum ad Regem.

Agimus Deo gratias, qui Regum corda pietatis suæ manu & gubernat & temperat, quando ab ipso venit quod clementia vestra * extra more suo præceptis ad nos moderantissimis per Maiores domus Gudilam & Bedulphum sublimes vestros missis ostendit. Sic enim mansuetos principes cæli Dominus fecit esse quos diligit & quibus est propitiata diuinitas eb. in causis omnibus mandatis suis ordinat obedire quod est scriptum, dicente Deo: Sine me nihil potestis facere. Quod vtique, boni intelligendum est, Deoque nostro toto affectu & obsequio iussioni vestræ parere volumus, & ad Papam, qui impetebatur quater cùm sacerdotes nostros ex * secunsanda Synodo direximus, vt ad iudicium conueniret. Sed occurrere se audientiæ nostræ penitùs non * posit statutus, mandans. Primò ad conuentum vestrum quando Roma venistis, sine aliqua dubitatione properaui, & priuilegia mea voluntati regiæ submisi, & auctoritati Synodi dedi, sicut habet Ecclesiastica disciplina, restaurationem Ecclesiarum regulariter poposci: sed nullum mihi à vobis effectus est. deinde cùm venire cum Clero meo crudeliter mactatus sum, vlterius me vestro examini non committo... potestate Dei est, & Domini Regis quid de me deliberet ordinare. Post Episcopos tamen, qui maioris domus vestræ * illustris verò argenno direximus, cui quid responsi dederit sua suggestione renuntiat, & * in te manus tamen serenissimo Domno, quia nobis quid possimus facere non remansit, non inuitum ad disceptationem nostram adducere possumus. Ipsi per canones appellationes omnium Episcoporum commissa sunt; & cùm ipse appellat * eget faciendum: nec in absentem valemus ferre sententiam, nec contumaciæ locum deputare, qui se iudicibus occurrisse proclamat; maximè quia cum noua est res Pontificem sedis istius apud nos * adire, nullum constat exemplum. Volumus quod restabat pacem iuxta præceptum & voluntatem reddere ciuitati, quæ res & proposito nostro amica est, & beatitudini vestrorum temporum congruebat. Qua * confessione tanta ciuitatis & geminus, & horrescimus. Ad amplissimum Senatum, collegasque nostros secundum direximus, orantes ex verbis Apostoli, qui monet: Quod ex vobis est cum omnibus pacem habentes, non vosmetipsos vindicantes charissimi, sed date locum iræ. Scriptum est etiam: Mihi vindictam, ego retribuam, dicit Dominus, nec admonitioni clericorum defuimus, quibus regulariter voluimus subuenire, qui etiam salutare monitum contempserunt, & ideò vestri erit * temperij nutu Dei Ecclesiæ respicere redintegrationem Romanæ ciuitatis, & prouinciarum quietem. Nunc rogamus vt infirmitatibus & * deuinitatis nostræ quod pij domini est, succurratis, quomodo calliditati sæculari sacerdotum simplicitas non sufficit, & iam diutius nostrorum mortes & pericula propria Romæ pati non possumus? sed concedente nobis optatissimo præcepto vestro, vt ad Ecclesias nostras liceat nos reuerti, quia post hæc quæ suggerimus, nihil est quod à nobis possit ordinari, optamus vobis dominepatri ceb.

*findem ditati ALIA THEODOR. REGIS AD EPISCOPOS LITTERÆ. *transigeretur *amplissimi *Clerici pacem spectantes *transigatis, addit F. *Euocem

Præceptio Regis Flauius Theudoricus Rex vniuersis Episcopis ad Synodum conuocatis.

Decuerat quidem beatitudinem vestram diuina considerationis reuerentia excitum iam finire negotium: vt vobis ordinantibus submoueri potuisset tanta de ciuitate confusio, maximè cum præsentis affectibus iusserimus quemadmodum vestrum visum fuisset arbitrium, memoratum vos terminare debere certamen, dummodò sub iusta ordinatione finitum dissentientes vnitati & concordiæ redderetur, post quæ miramur denuò fuisse consultos cùm si nos de præsenti ante voluissemus iudicare negotio, habito cum proceribus nostris de inquirenda veritate tractatu, Deo auspice, potuissemus inuenire iustitiam, quæ non præsenti sæculo, nec futuræ forsitan displicere potuisset ætati. Sed quia non nostrum iudicauimus de Ecclesiasticis aliquid censeri negotijs. Ideoque vos de diuersis prouincijs fecimus euocare, vt sub diuini timore iudicij, totius certaminis vobis disponentibus causa * transierit, vrbique nostræ, Deo fauente, optata per vos concordia redderetur. Nunc verò eadem quæ dudum præsentibus intimamus oraculis, nos coram Deo & hominibus absoluentes, vt causam Dei, quam vestræ congregationi * amplissimam Senatus * pace clerici sperantes, commisimus, quemadmodum visum vobis fuerit * nec à nobis ordinis vestri expectetur forma iudicij, sed vos qualiter vultis ordinate, siue discussa, siue indiscussa causa, proferte sententiam, de qua estis rationem diuino iudicio reddituri, dummodò, sicuti sæpè diximus, hoc deliberatio vestra prouideat, vt pax Senatus populoque Romano, submota omni confusione reddatur, ne qua, quod absit, post iudicium turba, aut aliqua remaneat in ciuitate discordia, sin autem secundum mandata nostra cōcordia sacratissimæ vrbi à vobis fuerit restituta: Tunc vniuersitas agnoscere potuerit iustum sacri ordinis vestri extitisse iudicium. Orate pro nobis domini sancti ac venerabiles Patres. Datum die Kal. Octob. Regum Synodi Ecclesiastici * vos an agnoscite Regis.

*iussu, addit F. *Aspari *mala, addit F. *generetur. *debitam quæ spectatur

Primò salutandi Episcopi, & dicendum eis causa, quæ agitur.

Si mihi visum fuisset, aut iustitia habuisset, vt ego debuissem audire cum Proceribus Palatij mei, potueram tractare quomodo & Deo placuisset, & posteritati ingratum non fuisset: sed quia causa est Dei, & clericorum: ideoque modo ad petitionem Senatus vel Cleri ex diuersis ciuitatibus conuenire Antistites * vt & Deo medio secundum quod legitis in Euangelio ex Apostolo ad Corinth hoc sequamini Si verò vobis visum fuerit sine discussione causam finire, aut discussam aut indiscussam, quemadmodum visum fuerit, iudicate; meam personam nolite metuere, reddituri rationem ante conspectum Dei, tantum est vt Senatum, Clerum & populum pacificum dimittatis, & quod iudicaueritis scribatis. Nos autem hoc probabimus vos bene ordinare, si populo, Senatui, Clero pacem integram reddatis. Quod si minimè feceritis, ostendetis vos vnius partis fauisse. Nullius ergo personam ante oculos habeatis, quamuis si ex vobis aliquis violenter vellet quæ iniusta sunt imponere, remissis rebus vestris iustitiam custodire debetis. Nam multi & vestræ & nostræ regionis Episcopi propter Dei causas, & de Ecclesijs vt de rebus suis iaciati sunt, & tamen viuunt. Ego non solùm impono, sed etiam rogo, vt faciatis quæ Deus præcepit, & quæ legistis in Euangelio & Apostolo. Si autem discutitis causam, vel sub aliquo colore melius causam iudicatis. Si autem indiscussum dimiseritis, datis exemplum sacerdotibus omninò malè conuersandi. Hæc cùm diceret, proposuit similitudinem: Aliquando * Asparia à Senatu dicebatur, vt ipse fieret Imperator; qui tale fertur dedisse responsum. Timeo ne per me consuetudo in Regno nascatur, * ita dico vt modo ne irascantur sancti Patres nostri, ne per eos cùm non discusserint & ita iudicauerint, consuetudo peccandi omnibus sacerdotibus * generaliter. Item si voluerint discutere causam, vt securus egrediatur, Arigerius, Gudila & Bedulphus sacramenta præstabunt. De arca verò vel de domo Lateranensi prout iudicatum fuerit, eadem Synodus reddat * de vindictam; quæ sperant discussionem si eis placuerit, aut ipsi vindicent, aut nos deputemus legibus exequantur culpas. hæc sunt quæ à Fabro nuper accepimus, iam quæ spectant ad ipsam Synodum prosequamur.

III. ABSTINVERUNT EPISCOPI A CONSUETUDINE SYMMACHI.

Qui ad Synodum tunc Romam vocati sunt Pontifices, & inter illos, qui sedium prærogatiua cæteris eminebant Laurentius Mediolanensis Episcopus, atq; Petrus Rauennas Antistes, cùm Romam se contulissent, ne in suspicionem venirent Symmachi causæ defensionis, qui conuocati fuerant Iudices cognitores, abstinuerunt se ab iusdem Symmachi consuetudine, non tamen à Catholica cõmunione, mentionem eiusdem facientes ex more in sacris. Docet hæc Ennodius in apologetico pro Quarta Synodo verbis istis: *Deinde per quæstionum torrentes venerabilem Laurentium & Petrum Episcopos à communione Papæ se suspendisse replicatis: & quòd prouidis cautis conuocatorum, ducta ad crimen impetiti. Vllo ne ergo tempore, dum celebrarentur ab hu sacra Missarum, à nominis eius commemoratione cessatum est? Vnquam pro desideriis vestris siue ritu Catholico & cano more simplenae nominati Antistites hostias obtulerunt: &c.* Vides, lector, *simplenum* dici ab Ennodio *sacrificium*, in quo Catholicæ Ecclesiæ capitis commemoratio prætermittitur, pluraque subdit, quibus docetur, non præsentiâ corporali, sed animorum in vna voluntate coniunctione exteriori signo patefacta declarari Catholicam cum Romano Pontifice communionem; quâ tantùm abest, vt ijdem se abstinuerint, vt ea defensionis Apostolici culminis fibulis sese arctiùs colligantes adstrinxerint. Qui enim ad Synodum venientes Antistites, visi sunt ad tempus prudenter à congressu Symmachi abstinere, in ipsa Synodo facti sunt ipsius & Apostolicæ sedis auctoritatis acerrimi defensores, vt quæ dicentur ex Synodalibus Actionibus declarabunt.

IV. IN ACTIONIBVS ANTE IN BASILICIS HABITIS.

Quæ extant ipsa Synodi Acta edita, nonnihil cùm depraua ta esse reperiantur, contulimus cum antiquitùs scripto codice Cresconiano, atque vt licuit, emendauimus. Ad quæ intelligenda sciendum in primis est (vt ex ijsdem patet Actis) ante eiusmodi Patrum Conuentum duas alias hoc eodem anno ab ijsdem Episcopis habitas Actiones, quarum prior in basilica Iulij, posterior in basilica Hierusalem dicta in atrio posita Sessoriano celebrata est; quæ licet Synodi appellatæ reperiantur, tamen potiùs Synodales Actiones, quàm Synodi ipsæ dicendæ esse videntur. Porrò rerum in eis gestarum monumenta pemitùs exciderunt, quarum dumtaxat mentio habita reperitur in Actis Palmaris Synodi, quæ sic se habent:

V. ACTA PALMARIS SYNODI.

Sancta Synodus apud vrbem Romam ex præcepto gloriosissimi Regis Theodorici diuersis è regionibus congregata in Christi nomine dixit:

Cùm ex diuersis prouinciis ad Vrbem conuenire sacerdotes regia præcepisset auctoritas, vt de hu, quæ venerabili Papæ Symmacho sedis Apostolicæ Præsuli ab aduersariis ipsius diceburtur impingi, sanctum Concilium iudicaret: Liguria, Aemilia, vel Venetiarum Episcopis, quos ad Præsentiam Principis ipse itineris ductus attraxit, consulendi Regem incubuit necessitas, quatenus Pontifex ætate fractus, debilitate corporis inualidus cõgregari? Respondit præfatus Rex ipsimus, bonæ conuersationis affectu plura à se de Papa Symmachi actibus horrenda fuisse perlata: & in Synodo oportere, si vera essent inimicorum eius obiectiones, iudicatione cõstare.

Memorati Pontifices, quibus allegandi imminebat occasio, suggesserunt, ipsum, qui dicebantur impetitus, debuisse Synodum conuocare, scientes quia eius sedis primum Petri Apostoli est meritum, vel principatus: deinde secuta iussione Domini Concilium conuocandorum auctoritas ei singularem in Ecclesia tradidit potestatem: nec antedicta sedis Antistitem minorum subiacuisse iudicio, in propositione simili facile forma aliqua reparatur. Sed potentissimus Princeps ipsum quoque Papam in colligenda Synodo voluntatem suam Isterio demonstrasse, significauit. A mansuetudine cius pagina postulata sunt, quæ ab ea directa constabat: hæc, dari sacerdotibus sine tarditate constituit; & quicquid in eodem negotio actum, scripsit Romam ex diuersis terrarum vel regionum partibus Deiprosecutione prauentum est. Vides, quàm expressum habes nec Arianum quidem Regem absque consensu & certis litteris Romani Pontificis Synodum congregare præsumpsisse; quòd id sibi minimè licere, in comperto esset, sed audi cœptum semel Actorum ordinem:

VI. *proinde secuta ROM. PONTIFICIS ET NON REGIS ESSE SYNODVM CONVOCARE.

VII.

Et dum in venerabili collectione sermo de incipiendo haberetur negotio, prout suscipiebat causæ tractatus: sanctus Papa Symmachus basilicam Iulij, in qua Pontificium erat congregatio (prout habuit cura) celeriter ingressus est: & de vocatione Synodali clementissimo Regi gratias retulit, & rem desiderij sui euenisse testatus est. Causa ergo te sacerdotum animus, quæ de Concilio nondum formato tristitiam sinistrabat, abscissa est: auctoritatem ordinis colligendi, sicut poscebant Ecclesiastica statuta, in omnium, qui ibi adesant, Episcoporum præsentia, se* dare professus est; sperans, vt Visitator, qui contra religionem vel contra regulas maiorum à parte cleri, vel ab aliquibus laicis fuerat postulatus, ex ordinatione Antistitum primò, fronte cederet; & omnia, quæ per suggestiones inimicorum suorum amiserat, potestati eius legaliter ab honorabili Concilio redderetur, & tanti loci Præsul regularitèr priùs statui pristino redderetur, & tunc veniret ad causam; & si ita rectè videretur, accusantium propositionibus respondere.

Digna res visa est maximo sacerdotum numero, quæ & inveretur effectum. Decernere tamen aliquid Synodus sine regia notitia non præsumpsit. Sed suggestio iusta per legatorum negligentiam non meruit secundum, vota responsum. Iussus est regis præceptionibus Papa Symmachus ante patrimonij, vel Ecclesiarum, quas amiserat, receptionem*, cum impugnatoribus suis in disceptatione consistere, quippe statuis sua priuilegia æquè pro conscientia (quantum iustè æstimamus) emendatione subiiserat nè hæc voluit vice resumere.

VIII. *ista

Sed dum esset Synodus in Hierusalem basilica Sessoriani Palatij constituta, aliquibus sacerdotibus visum est, vt libellus, quem accusatores paranerant, qui quotidie seditionibus appellabant, suscipereturà Synodo. In quo suscepto* duo erant, qui vel veritati inimica essent, vel ipsi (quantum ostenditur) Conuentui, vel Ecclesiastico proposito repugnarent. Vnum quia dicebant, crimina immorati superiùs Symmachi Papæ apud regiam constitisse notitiam, quod falsum esse declarauit*: Non enim quasi nouam causam audiendis commississet, si eius conscientiam conuiciam de errore solum secuti expectare sententiam. Aliud, quod per seruos de hu, quæ obijciebant, se cum loquebantur posse concinere: addentes, vt ipse mancipia traderet, quibus (quantum illi asserebant) posset in iudicatione superari. Quæ res canonibus & ipsis publicis erat legibus inimica: cum Patrum statuta sanxissent, vt quos ad accusationem leges secuti non admittunt, ijs dicendis in cognitione, vel accusandi aliquid delegandi non esset licentia.

IX. ACTIO SYNODI IN BASILICA SESSORIANA.

*iste
*deb. ot
*libro
*perclaruit

Et dum inter ista, quæ essent facienda, tractabantur: præfatus Papa, vt causam diceret, occurrebat; sed quibus comitantibus, accipe ex Ennodio, qui in apologetico aduersus schismaticos agens, hæc ait: Ergo ne illam multitudinem Deo deuota plebis non pro fide diligentia, Christiana magis expectatio, quàm furor euocauit: Quinam ad inferendam violentiam turmis, lacrymas comites habet? Et qui studes esse formidini, vultum timentis ostendit? Multitudo illa iuncta sacerdotij officijs, attulit ad nos lamenta, non iacula; nec venit telis minax, sed fletibus miserabilis; vnà cum iuncum intentionem vestram ostentatione grauatura, quia vberibus oculorum fluminibus demonstrabat, quam esset per acerbitatem vestram conditio condolenda pulsati; & in sobrietate venerandi examinis afflictione propriâ commendabat, quem voce non poterat. & de muliebribus Romanis vnà progressis hæc inferiùs: Multitudo turbæ vrbanæ coloribus cum præfato ad iudicia conuenisse, & illa vestrâ subtilitate obtenditur sexus, qui maiorem Antistitis debuisse affectum, &c. planè significans totius populi vtrumque sexum compassum omnium parentis innocentiæ, & cum vitæ discrimine comitatos esse Symmachum ad iudicium collachrymantes.

X. * exactio IOPVLE REGA PONTIFICEM AMOR.

Sed quæ acciderint in via, cœpta semel recitari Synodalia Acta declarant his verbis de Symmacho Papa dicencia: *Qui venicns, ab irruentibus turbis æmulorum suorum sta tractatus est, vt multis presbyteris, quicum ipso ierant*, per eadem ipsam mortis fuisset occasio (quod probant recentium adhuc vestigia vulnerum) nisi vir illustris Comes Aligernus & sublimes viri Gudila & Vlteulphus Maiores domus regia prospexissent: quos secum, vnde egressus fuerat: Pontifex scilicet, ad B. Petri Apostoli septa conuexit*. hæc cum obiter recensentes Patres leuiter tamquam notissima transeant, nobis ex alijs locis eiusmodi scelestissimæ schismaticorum grassationis crudelitatis narratio petenda erit. At in primis quod ad ipsum Pontificem Symmachum pertinet, hæc de se ipse habet in epistola ad Anastasij Imp. *Inter imbres lapidum totus* euasi: Iudicauit Deus, hæc breuiter ipse. Apud Anastasiũ autem ista legũtur

XI.

*
* erant
RDIT SYMMACHVS IN BASILICA S. PETRI
* cõduxi
*positus

XII. SCHISMATICORVM RABIES ET CRVDELITAS.

Eodem tempore Festus caput Senatus Exconsul & Probinus cœperunt intra vrbem Romani pugnare cum alijs Senatoribus, & maximè cum Fausto Exconsule; & cædes, & homicidia in Clero ex inuidia fiebant. Qui verò communicabant beato Symmacho iustè, publicè qui inuenti fuissent intra Vrbem, gladio occidebantur. Etiam & sanctimoniales mulieres & virgines deponentes de monasterijs, vel habitaculis suis, denudantes sexum fœmineum, cædibus plagarum afflictos vulnerabant, & omni die pugnam contra Ecclesiam in media ciuitate gerebant, & multos sacerdotes occiderunt, inter quos Dignissimum & Gordianum presbyteros ad Vincula S. Petri, & ad sanctos Ioannem & Paulum fustibus & gladio interfecerunt, & multos Christianos; ita vt nulli esset securitas die & nocte de Clero in ciuitate* ambulare. Solus autem Faustus Exconsul pro Ecclesia pugnabat.* hæc ibi. Porrò de laboribus à Fausto pro Catholica Ecclesia susceptis Ennodius meminit in epistola ad ipsum scripta, quam posteà pro triumphi lætitia congruo loco reddemus.

*titulorũ

*inuiolatè

XIII. NECATI IN SCHISMATE MARTYRIO CORONATI.

De enecatis autem idem Ennodius hæc habet in alia epistola ad eundem Faustum conscripta: *Sed ista (inquit) magis illis cum lacrymoso gaudio dixi, quos aut effusus sanguis Albo curiæ cœlestis adscripsit, aut clara confessio: quis secundis confirment primordia nostra successibus.* hæc ipse: quibus declarat necatos in hoc schismate, martyrij dignos fuisse coronâ; & illos gloriâ confessionis nobilitatos, qui aliquid ea de causa passi essent; secundum illam magni Dionysij Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopi suo loco superiùs recitatam sententiam, hîc autem oportunè repetendam, quâ ait [a]: *Oportebat omnia incommoda patipotius, quàm Ecclesiæ Dei discidisse concordiam. Ad illud martyrium, quod quis patitur, ne dirimatur Ecclesiæ confessio, non minùs certè, sed multò plus, meo quidem iudicio, habet commendationis, quàm illud, quod suscipitur, ne idola omninò immoletur.* hæc Dionysius. Scimus etiam (quod suo loco superiùs dictum est) Constantinopolitanam Ecclesiam necatos clericos à schismaticis tempore S. Ioannis Chrysostomi æquè vt martyres coluisse, cuius probâsse constat iudicium vniuersam Ecclesiam Catholicam, eosdem martyres pariter venerantem. At de his satis. Iam verò quæ post hæc acta sunt in eiusdem Symmachi Romani Pontificis causa, ex eorundem Patrum relatione audiamus: qui in eadem Synodo constituti, & res gestas ordine prosequentes, quæ sequuntur, narrare pergunt his verbis:

[a] Apud Euseb. hist. li. 4. c. 37.

XIV. QVÆ SYMMACHVS AD THEODORICVM NVNCIANDA MISIT.

Hi ita actis, & varia confusione turbatis, iterum nos ad iustitiam contulimus principalem: scientes, diuinitate propitia, Regem dominum, quem ad Italiæ gubernacula ipse præuiderat, eius mansuetudini omnia per relationis seriem (sicut res poscebat) ingessimus: intimantes etiam, sæpè nominatum Papam post cædem, cui subiacuerat cum suis, si voluntatem rursus haberes exeundi ad iudicium, fuisse commonitum: sed allegâsse eum per dilectos Episcopos, nominatis canonibus se cessisse, affectu purgationis suæ culmen humilians, qui tantis periculis pene fuisset oppressus: dominum Regem habere quod vellet iussa faciendi, sed interim iustitiæ renitentes statuta canonibus non posse compelli.

* cuius

XV. THEODORICVS REX CAVSAM SYMMACHI DIMITTIT SYNODO.

Ad hæc serenissimus Rex, Deo adspirante, respondit: in Synodali esse arbitrio in tanto negotio sequela prescribere, nec aliquid ad se præter reuerentiam de Ecclesiasticis negotijs pertinere: committens etiam potestati Pontificum, vt siue propositum vellent audire negotium, siue nollent, quod magis putarent vtile, deliberarent, dummodò venerandi prouisione Concilij pax in ciuitate Romana Christianis omnibus redderetur.

Quæ cùm iustè offerentur, Dei mandata complentes, Italiæ suum dedimus rectorem, agnoscentes nullum alium laborem nobis remansisse, nisi vt dissidentes cum humilitate Propositi nostri ad concordiam hortaremur. Quia vnum tantæ rei restabat, vnde Deo placeremus, scilicet vt tanti* Principis voluntate inuitaremus Senatum amplissimum, qualiopportuit legatione destinatâ monentes & instruentes, causas Dei ipsius iudicio committendas, qui [b] valet corpus occidere, & animam mittere in gehennam, qui dicit: Mihi vindictam, & ego retribuam: Apud quem conscientia nuda est: cui non absconduntur occulta. Cogitare viros prudentes oportere, quanta inconuenienter in huius negotij principio contigissent, & eos per hanc, quam ipsi vocant remissionem, peccatis non aperire, sed claudere: qui (quod dicebatur) maioris Iudicis seruamus instrumentis eos, quia per quos illis Christus innotuit, non esse omnium lupi infidias præuidere, sed pastoris: maximè quia in causa præfata multos, qui se dedignabantur agnoscere & Deo satisfacere, error inuoluerat. Et quia non poterant* plura sub hac occasione membra dispergi, sed magis per mansuetudinem sustineri, sicut boni nos operis Paulus magister instruxerat, dicens [c] sanandos esse plurimos per patientiam & doctrinam.

Heb. 3. Eccles. 39. Ioan. 10. *oportebat [c] 2. Tim. 4.

Sed quicumque putantur rei & grauibus peccatis inuoluti (quando nullus est, qui delicto careat, sicut Ioannes testatur Apostolus [d]: Si dicam, quia peccatum non habeo, mendax sum) hos tamen magis pressuris hominum funestari* & perterreri, hasq; passiones iudicio diuino suspendi: maximè cum illa, quæ præmisimus, inter alia de auctoritate sedis obstarent. Quia quod possessor* eius quondam beatus Petrus meruit, in nobilitatem possessionis* accessit; & claritatem veterum nobis dat de Christi dote recloribus, clamantibus scriptum esse per Prophetam* in persona Dei: Numquid non valet manus mea ad consumendos eos, qui erraverunt? Hæc autem sapissimè sicut oportuit commonentes, vt abiecta intentione discederent; & factum nostrum, quod Deus adspirauerat, iuxta mandatum Principis non discuterent, sed sequerentur, sicut decebat Ecclesiæ filios; nec sub hac intermissione contenderent, & crescerent Ecclesiæ detrimenta: quæ resposcebat cum festinatione succurri; & nobis huius celeritatis, & illis obedientiæ necessitas imminebat: maximè cùm omnem pene plebem cernamus eius communioni indissolubiliter adhæsisse, cuius vos non modica cura stimulabat, ne in aliquo laberetur errore.

d 1. Ioan. 1. *sustentari *præcessor *professoris, successoris [e] Isai. 50.

Quibus allegatis, cùm Dei nostri obtestatione decernimus, harum necessitatum, vel religionum consideratione adstricti, & cœlesti inspiratione perpensis omnibus, quæ in causa erant, decreuimus, vt Symmachus Papa sedis Apostolicæ Præsul ab huiusmodi propositionibus impetitus, quantum ad homines respicit (quia totum* causis obsistentibus superiùs designatis constat arbitrio diuino fuisse dimissum) sit immunis & liber, & Christianæ plebi, sine aliqua de obiectis oblatione, in omnibus Ecclesiis suis ad ius sedis suæ pertinentibus tradat diuina mysteria: quia eum ob impugnatorum suorum impetitionem, propter superiùs designatas causas, obligari non potuisse cognouimus.

XVIII. *religionis TYNODI SENTENTIA IN ABSOLVTIONE SYMMACHI. *108

Vnde secundum Principalia præcepta, quæ nostrè hoc tribuunt potestati, ei quicquid Ecclesiastici intra sacram vrbem Romam vel foris iuris est, reformamus: totamq; causam Dei iudicio reseruantes, vniuersos hortamur, vt sacram communionem (sicut res postulat) ab eo percipiant; & Dei & animarum suarum meminerint: quia ipse & amator pacis est, & ipse pax est, qui monet [f]: Pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis: Et in quacumque ciuitate pacem esse confirmandam affirmans [g], beatos dicit esse pacificos.

XIX.

[f] Ioan. 14. [g] Mat. 10.

Hac quicumque ex iustructione nostra (quòd non existimamus) vel non admittit, vel retractari posse crediderit: videat, quia in diuino iudicio contemptus suiratione est (sicut de Deo confidimus) redditurus. De clericis memorati Papæ, qui ab Episcopo suo ante tempus aliquod contra regulas discesserunt & schisma fecerunt, hoc fieri decreuimus, vt eos sacrificantes Episcopo suo misericordia subsequatur, & officijs Ecclesiasticis se gaudeant restitui: quia Dominus & Redemptor noster ouis perditas ab errore lætatur inuentas; & super profugum filium paternam libertatem cœlestis mediator accommodat. Quæ quæ verò clericorum post hanc formam à nobis prolatam quocumque sacrato Deo loco in Ecclesia Romana Missas celebrare præsumpserit præter conscientiam Papæ Symmachi, dum viuit, statutis canonicis velut schismaticus percellatur. Ista sufficiat nunc cum Dei notitia nos sincerè protulisse. hactenùs sententia Patrum, finisque impositus Synodo, quæ ab eisdem suis ipsorum munita est subscriptionibus, primo loco Laurentio Mediolanensi Episcopo ita subscribente: *Laurentius Episcopus Mediolanensis huic statuto nostro, in quo totam causam Dei iudicio commisimus subscripsi.* ita & reliqui, qui interfuerunt, Episcopi.

XX. QVID INDVLTVM ADVERSVS RESIPISCENTIBVS.

At verò antequàm ea, quæ huius Synodi reliqua sunt, absoluamus, admonemus, ne te moueat, lector, quòd audieris in recitatis modò Synodalibus Actis, ipsum Theodoricum Regem quantumlibet Arianum ab ijsdem nominatum esse pijssimum, vel sanctum, secundum variam lectionem: meminisse enim debes, quæ dicta sunt secundo Annalium tomo [h], sanctissimos Episcopos Ethnicos etiam Principes titulis illis solitos nuncupare, quibus consueuerant à suis honoris causâ appellari, sicque eosdem ab illis dictos esse interdum nõ pios tantùm & sanctos, sed & sanctissimos

XXI. TITVLI NON EX MERITIS, SED EX CONSVETVDINE DARI SOLITI.

[h] Anno Dom. 280. c. 22.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ctissimos, idq; (vt diximus) exemplo Apostoli Pauli, cum nefarium hominem, Præfectura tamen gerentem, consueta nomenclatura optimum vocauit Felicem [a], quo sensu & à Dionysio Episcopo Alexandrino Valerianum & Gallienum Imperatores sanctissimos nominatos diximus.

a Act. 24

XXII. ALIA ACTIO EIVSDEM SYNODI.

Iam verò quæ huius Synodi reliqua sunt, absoluamus. Sed quænam ista? dices. Scias, lector, eandem, quæ habetur notata titulo Tertiæ Synodi habitæ Romæ sub Symmacho, huius, de qua agimus, esse Synodi Actionem habitam post dies quatuordecim, nempe (vt ipsa Acta indicant) octauo Idus Nouembris, in basilica S. Petri eosdem namque Romani conuocatos Episcopos modò in basilica Iulij, modò in basilica dicta Hierusalem in Attio Sessoriano, modò verò ad basilicam S. Petri conuenisse, quæ sunt superiùs narrata, demonstrant. Porrò hanc eandem esse huius Synodi hoc anno habitæ Actionem, Consulatus ipse significat, dum sub Auieno Iuniori Consule congregata docetur his verbis: *Flauio Auieno V. C. Iuniore Consule, sub die octauo Iduum Nouembrium, in basilica S. Petri Apostoli, præsidente venerabili viro Papâ Symmacho, &c.* Sed & ne quis errorem irrepsisse in Consulis nomen causari possit; ipsa facta ab eodem Symmacho prælocutio coram Synodo de rebus ab ipsis Patribus in Præcedenti Actione tractatis, id apertâ luce demonstrat: sic enim se habet:

XXIII.

Benè quidem fraternitas vestra Ecclesiasticis legibus obsecutæ sub diuini tenore indicij, quæ erant statuenda, definiuit, & ad iniustitiæ cumulum perduxit, dum sufficienter vniuersa complectitur, nec adiectione indiget plenitudo, maximè de clericis, quos amor damnationis inuasit, & iugum disciplinæ Ecclesiasticæ fecit respuere: quos propterea schisma fecisse, apud vos constitit: quibus misericordiam tamen, quam Deus mandauit vniuersis impendi, sicut oportuit, non negâstis, si duritia cordis eorum non sibi acquirat pœnam, dum contemnit oblata remedia, quorum excessus enarrare difficile est, &c. hæc Symmachus prælocutus, decretum illud vere Apostolicum stabiliuit, quo ab electione Romani Pontificis laicorum præsumptio quâuis regiâ fultâ potentiâ arceretur.

XXIV.

His autem adiecit Symmachus Papa decretum de bonis Ecclesiasticis non alienandis, calsâ penitùs redditâ, à constitutione, quàm sæcularis regia potentia de ijsdem tancire præsumperat, bona licèt, non tamen benè decernente. Porrò primum de his decretum Symmachi ita habet:

DE NON ALIENANDIS BONIS ECCLESIÆ DECRETVM SYMMACHI.

Sanciimus, vt nulli Apostolicæ sedis Præsuli, donec disponente Domino Catholicæ fidei manserit doctrina salutaris, liceat prædium rusticum, quantecùq; fuerit vel magnitudinis, vel exquisitatis, sub perpetua alienatione vel commutatione ad cuiuslibet iura transferre. Nec cuiusquam excusetur necessitatis obtentu, &c. non enim ad immobilia, sed ad mobilia eam prohibitionem extendit, quibusdam causis exceptis, quinque de his capitulis constitutis. Ista quidem hoc anno Symmachus, petinde ac si magno otio fueretur, decernit; cùm licet etiam à calumnijs absolutus, schismaticorum tamen exagitaretur insultibus, & pressuris premeretur scleratorum hominum, vt quæ anno sequenti dicentur, facient manifestum.

XXV. LAVRENTII MEDIOLANENSIS COMMENDATVR OFFICIVM.

Præsto fuit Symmacho cum alijs Episcopis primum inter eos locum tenens Laurentius Mediolanensis Antistes, magnamque sibi gloriam ex defensa veritate conciliauit: de quo ista habet Ennodius [b]: *Secunda post dubium temporis mota est in Ecclesia Romana captiuitas, quæ* (ipsum enim auctor alloquitur) *quasi iamdiu desidem & laboris fugacem delongè è sinu quietis abstraheret; cùm vix, spe pacis, laboris arma deposita resumuntur. Deberetur quidem (nisi me laudis tuæ censura pertraheret) in lugenda causa silentium, vt vna ætate memoriæ pereat res nefanda. Senatus ille curiæ cœlestis accium est: ibi ex varijs prouinciis Episcoporum turba confluxit: Vnde cœtus ille quot hominum generibus, tot sententiarum varietates adnexit: scilicet quibus inerat spiritualis sapor intelligentiæ, quasi ducem te principalis deliberationis charitate tenuerunt.*

b Ennod. ser. in die natal. S. Laurent.

XXVI. LAVRENTII EPISC. MEDIOL. LABORES

Tunc quos minantium impetus blandimentorum melle domuisti, quia superborum corda veneranda humilitatis erectione fregisti, quia labantium animos consilij radice fundâsti: explicare non valeo rei gestæ notitiam, scire cupidum ex factis contemplatione compello. Vnum te secuti sunt vos electi; in sententiam tuam receditum tantarum Principes ciuitatum. Coquitur lamentationum æstibus, qui à te crudâ obstinatione descuit; & nihil habet in solatium præter calamitatis lacrymas, qui diuisus est. Dicat aliquis forsitan rerum gestarum malignus interpres: Quam fortita est de eiusmodi constantia præsens causa decisionem? Quærat qui fines de laudato fudore contigerunt. hæc idcircò ingerit ex persona aduersantis orator, quòd post hæc (vt dicetur anno sequenti) immensæ secutæ sunt strages. sed respondet ipse: *Hæc ego fidens replicabo, te Præsule factum, ne sacerdotij ministros acciperet furor alienus: ne cruenta indignationi Pontificum sententia militaret; ne in vsum malè commoti traherent* * *euenire posse quod vellent postremum improborum loquacitas obmutescat huius saltem æstimatione secreti*: quia odiorum incendia, quæ non ex impugnati merito, sed ex studiorum fomentis arserunt, nec sancta deliberationis potuerunt fonte restingui.

PRO SYMMACHO.

* crederet.

* decreti

Tibi ergo debetur venerabilium custodia canonum: tibi, quod sine Episcopali nota contigit, quicquid in præsentia fecit improbitas, Tibi patuit, quod alij accusantes clandestina fraude texuerunt. Apud te compertum fuit, non satisfacendum odij, quotiens fide deseritur qui sacrifit. Sed hæc melius alijs seruantur narranda temporibus. hactenùs Ennodius de Laurentij Mediolanensis Episcopi egregia nauata opera in hoc conflictu pro Symmacho. Extat inter alias eiusdem Symmachi Papæ epistola ad eumdem Laurentium data, cuius est exordium: *Prodit religiosa vatorum conscientia, &c.* qua tota in eiusdem Laurentij laude versatur, hacque clausula ipsi finem imposuit epistolæ: *Hæc beatitudini tuæ quasi strictim pro lingua mea commendatione dicaui. Si precibus tuis vita successus arriserit, gestorum suorum plenam me relatione consecrabo: vt quæ vniuersis nota sunt, manserit in posterum literis (quatenùs gaudeat ætas secutura) seruentur.* Ex his autem, qualis quantusque iste Laurentius fuerit, ad cuius res præclarè gestas conscribendas Pontificius stylus oppignorabat, intelligere satis possumus.

XXVII.

Sed & qui post Laurentium sequitur ordine Petrus Rauennas Episcopus, his temporibus eximia sanctæ vitæ miruit claritudine. Qui insuper tertio loco descriptus legitur Eulalius Syracusanus Antistes, haud silentio præcereundus, vtpotè & ipse egregia sanctitate conspicuus: eiusmodi enim elogio commendatur in rebus gestis S. Fulgentij Ruspensis Episcopi: *Eulalium vir eximiæ sanctitatis, admirabilis hostilitatis, perfectissimæ charitatis, in cuius corde thesaurus sapientiæ spiritalis abscondit multos talentorum Dominicorum negotiatione ditabat. Virtute enim discretionis* * *super omnia decoratus, monachorum professionem super omnia diligebat, habens etiam ipse monasterium proprium, cui semper adhærebat, quotiès ab Ecclesiasticis vacabat.* hæc & alia de eo laude digna auctor: quæ haud otiosè voluimus eiusmodi Concilij Actis intexuisse, quò magis compertum fiat, non vulgares homines, sed eximiæ sanctitatis viros, veri amantissimos, & constantissimos defensores pro Symmacho stetisse aduersus turbam schismatorum. Omittimus de reliquis dicere, quos Deus veluti erectas fidei columnas his temporibus regnantium Arianorum Italiæ Ecclesijs voluit benè præesse, vt inter alios, qui ijsdem interfuit Synodis, nostræ Soranæ Ecclesiæ Sebastianum.

XXVIII. DE PETRO RAVENNATE, ET EVLALIO SYRACVSANO.

* dilectionis

Vidisti in his decernendis quanta fuerit Symmachi Papæ constantia, dum primò turbâ falsorum testium obtutus animum non despondit, & imbre lapidum oppressus exilijt vegetior atque fortior: Consideraſti etiam, quomodò post hæc summa animi libertate, inconcusso sacerdotali vigore, coram Ariano Rege, cui plurimum debere videri posset, callat & irritat quæ à prædecessore item Ariano Principe per Basilium Patricium fuerant contra Ecclesiasticam immunitatem vsurpata. Sed & adijce simul, quanta in eodem Pontifice entuerit summa animi modestia vnà cum inuicto inconcussoque robore sacerdotali: Etenim dum sua ipsius causa agitur, cùm impetitus esset aduersariorum calumnijs, cessit iuri suo, subijcere se voluit Synodo, consacerdotum maluit experiri iudicium & expectare sententiâ, quâ non tenebatur excipere, sed si voluisset, potuisset suo iure vtens effugere: tamen vt sua integritas omnib; innotesceret, ad Sepus cessit, se subditis sibi

XXIX. SYMMACHI SVMMA MODESTIA SIMVL CVM SVMMA CONSTANTIA.

subdens. Contrà verò, cùm non sua priuatim, sed Ecclesiæ Romanæ causa agitur, erigit se supra Reges & Principes, nulla prorsus habitâ temporis deploratissimi ratione; cùm & quæ essent contra libertatem Ecclesiasticam vsurpata iura penitùs abrogat.

XXX. ANASTASIVS IMP. EXCOMMVNICATVS A SYMMACHO PP.

Sed tanta hæc licèt, adhuc tamen tenuia & exigua videri possunt, si conferantur cum ijs, quæ in eadem Synodo aduersus Anastasium Imperatorem Symmachus Apostolica summa auctoritate decreuit. Constat enim (licèt Synodalia de his Acta desiderentur) in tanta corona Patrum, proposita in medium causâ Imperatoris hæretici, rogatâ sententiâ singulorum communi omnium cõsensu, à Symmacho excommunicatum impium Anastasiũ Augustum. patet id quidem inprimis ex eiusdem Pontificis literis ad ipsum Imperatorem datis, quas reddemus suo loco anno sequenti. Cùm verò ille ista rescisset, omne genus contumeliarum in ipsum Symmachum Papam conuertit: cuius rei gratia opus fuit eidem Pontifici scribere apologeticum, quod pariter inuectiuam aculeatam adillum redarguendum haberet, sed de his inferùs agendum. Ad postremum verò quod ad eandem spectat Synodum, quid præterea ibidem Symmachus Papa egerit, accipe ex Theodoro Lectore, dum ait[a]: *Symmachus Papa Laurentium iterum intrusum deponi, & iterum in exilium mitti curauit: quo facto, quieuit seditio.* hæc ipse.

[a] Thd. Collect. l. 2

XXXI. His igitur quatuor recensitis Actionibus absolutam habes Synodum *Palmarem* nuncupatam, à loco eo nomine dictam, & effectu talem esse probatam: ex ea enim venerandissimi Antistites palmam consecuti sunt de schismaticis superatis, & restituto in pristinum Summo Pontifice Symmacho, aciuribus Ecclesiæ vindicatis. Quibus absolutis, singuli in suas Ecclesias regressi sunt triumphantes, exceptique à suis ob omnium pastorem conseruatum illæsum & redditum Catholicæ Ecclesiæ summâ lætitiâ. Quo namq; plausu qui inter cæteros externos Episcopos tenuit principatum Laurentius Mediolanensis Antistes, exceptus fuerit, extat Ennodij dictio soluta oratione conscripta, simulque additum carmen: est eiusmodi orationis exordium: *Amica est homini ad genitale solum reuertenti semper hilaritas, dum metus quoscumque ei peregrinantimens anxia peperit, quasi præfinitos & cælo gerentes dispositos, secuassise considit, &c.* Ita planè omni genere scriptionis laudari dignus fuit Antistes, cuius potissimùm opera Catholicæ Ecclesiæ Præsul fuerat è persecutorum calumnijs & violentia vindicatus.

XXXII. At curiosè perquiret aliquis, quænam fuerit illa calumnia, quam aucupati sunt aduersarij Romani Pontificis ad conflandis in eumdem accusationes? Mirum quidem, quòd cùm tritis reperiantur Synodalium Acta Conciliorum, in nullis ipsorum vel leuis de his mentio habeatur. Vnde habes, lector, quod discas, sepultas profudo voluisse silentio & obliuione detestas prudentes Episcopos omnes illas infamij notas, quas inferere conati sunt aduersarij Summo Pontifici; omnique studio procurâsse, ne quaris occasione labes aliqua Summi totius Ecclesiæ Sacerdotis, publicis Actis posteris tradita posset aliquando reperiri: idque ex maiorum præscripto celare studentium crimina sacerdotum, vt Origenes referat, dum disserit de fide veteris historiæ Susannæ à senioribus accusatæ. Cæterùm ex alio Episcopali sancito decreto, quo omnes presbyteri & diaconi iussi sunt habere contubernales, quos vocant concellaneos, seu cellulanos præsentes testes; potest quasi per transennam inspici & intelligi, sanctissimum Papam Symmachum pulsatum ab aduersarijs enormi crimine adulterij. Sed reddamus hic ipsum Episcopale decretum, scriptum quidem ab Ennodio, promulgatum verò & præscriptum subiectis sibi Episcopis ab ipso Laurentio Mediolanensis Ecclesiæ Præsule. est autem eius exordium:

SACERDOTVM PECCATA TEGENDA.

XXXIII. DECRETVM DE CONCELLANEIS ADHIBENDIS.

Nulli dubium est, hominem, qui carnalis concupiscentiæ illecebras sacri amator institutis magister viuendi arte domuerit, & præceptorum falce cælestium erraticos palmites de conuersationis suæ radice sustulerit, vitali tradituru incendio: fructuosa plantaria ad superiorum fouere velitur compendium, vnde diuina insa capiunt pensiones. & post nonnulla: *Nostamen, quos pastoralis cura constringit, quibus tuendarum commissa est animarum diligentia, ne summorum quispiam inimicorum arte disperet*: maximè cùm mali ipsius recens oculis offeratur exemplar, cùm Apostolicæ sedis Præsulem & omnia benè Ecclesiarum gubernacula tractantem per proximi tumultus incendium inimicorum rabies taliore momordisset, & in ruinam suam aliquorum furor, sed iusta indignatione surrexerit. Hanc ergo volentes morborum desecare pernibiem, ne in locum iniquæ assertionis vestiorum aliqui negligentias aucupetur, & similitudine veritatis ad impugnationem vllus occurrat: qui (vt aiunt) viua hominum testimonia non timidant, dum (quod nefas dictu est) conuicti loco deputantur incantus, & fecisse scelus creditur, qui potuisse facere perhibetur, non Dei oculos quam hominis indicant plus timeri: Errorem fouere creditur solitudo, & profundam nequitiam incomitatus admittere, quasi cælo facinora penetralibus inclusa non pateant; & vindicari malum non queat, quod homo non respicit: credentes, quòd rem studij possint deputari necessitati: sed dum homo homini custos est, ex illo maledicendi ordine pudicitiam valeant accommodare sortmidini.*

*desperet

XXXIV. OPERA SACERDOTVM CVIQVE PATENTIA ESSE DEBERE.

Nos quidem vel ex minima parte carpendi occasiones incisimus. Nos superne meteres disciplinæ, qualeremcumque dexteram volentibus perire porrigimus & arundinem: à ruina præcipitio diabolicis actos stimulis retardamus; vt discant loquaces, vel post decreta præsentia religiosum amare silentium. Nullum ergo sacerdotem antiquis & modernis legibus obsequentem: nullum, Leuitarum sine benè probata voluntate in quocumque loco manere personam: vel quem subire illicitas non permiserit habere consortem, ipse concellaneus fiat alterius. Publicum sit apud religiosos omne, quod gritur: clandestina repudietur obscuritas: multos habeant actuum conscia, qui Deo debent innocentiam: videant æmuli, quia qui testes adhibet, vult probari: mala reprehensa inducetur conuersatio, quæ non optat agnosci. Certè vel si mens sit rectè conscia, vindicta dignus est, qui aliqui existit causa pericul: dum enim suspitionibus patefacit accessum, sit paterni origo discriminis: & qui peccandi fomenta tribuit, ipsi iugulum mortis impingit, vt ait diuinus & beatus preco: Noli detrahere, ne eradicetur. Confessor Ambrosius[b]: Quanti* (inquit) non dederunt errori locum, & dederunt suspicionis: suspicio ista est interitus suspicatus, atque non caret peccato, qui dederit.*

*Induetur

[b] Ambros. Offic. lib. 1. cap. 20.

* Multi

XXXV. COHABITATIO MONETA CLERICORVM.

Vnde mansuro cum Dei timore & Redemptoris nostri ordinatione constituto sancimus, Apostolicæ sedis beati Petri, vel Præsulum auctoritate subnixi, qui vitia desiderat radicitùs amputari vt nullus religiosorum de memoratis ordinibus aliter, quàm præfatis sumus, audeat conuersari: vel quicumque præsumpserit, cum amissione pudoris damna sustineat. Quoniam grande malum est dicatam Deo personam salutaribus monitis non parere. Nullus secum extraneas habeat mulieres, præter personas canonibus designatas; ne agendo taliter, etiam si vita fuerit innocens, damnum opinionis incurrat. hactenùs ibi apud Ennodium. Sed & in his illud considera, nonnisi auctoritate Apostolicæ sedis nisos esse Episcopos, qui sibi subditis seruanda aliqua decreta proponerent, vt dictę constitutionis legislator (vt vidimus) profetetur.

XXXVI. DE BENEFICIORVM ORIGINE.

Hoc eodem anno, sub Consulatu videlicet Probi, Auieni collegæ, data reperitur Symmachi Papæ epistola ad Cæsarium Episcopũ: eius planè nominis Antistes hisce temporibus (vt superiùs dictum est) regebat Ecclesiam Arelatensem, de quo & infertus sæpè dicendum erit. Consuluerat more maiorum Cæsarius Symmachum de nonnullis, quæ ex reddita ad ipsum Symmachi epistola nota fiunt: & in primis illud, ne possessiones Ecclesiæ destraherentur, nisi fortè clericis, vel monachis, aut peregrinis concedantur ad tempus, reuertiræ eædem ad Ecclesiam. Ex quibus potes intelligere, si consideras, lector, beneficiorum Ecclesiasticorum originem. Etenim cùm solerent clerici ab Ecclesia per Episcopum mensibus singalis victus causâ meritam stipem accipere, vt ex S. Cypriano secundo tomo Annalium demonstratum est; postea verò sanctum, vt aliquibus ex his Ecclesiæ possessiones quo ad viuerent, ab ipso Episcopo concederentur, quæ beneficia dici cœperunt, eò quod (vt habet Symmachus in ea epistola) benemeritis tantummodò eas concedi liceret. Incipit autem dicta epistola: *Hortatur nos æquitas postulationis, &c.* cuia

exrat

extat inter Symmachi epistolas tomo primo epistolarum Roman. Pontificum. Sed extat & alia eodem argumento ad eumdem Cæsarium data, numquàm hactenus cusa, quam hic tibi ex Arelatensi codice exhibemus: sic enim se habet:

Dilectissimo fratri Cæsario Symmachus.

XXXVII. *Charitatituæ per omnes Gallicanas regiones vtendi pallij concessimus facultatem. Exemplum libelli: Sicut à persona B. Apostoli Petri Episcopatus sumpsit initium; ita necesse est, vt disciplinæ competentibus sanctitas vestra singulis Ecclesiis, quid observare debeant, euidenter ostendat. In Gallia siquidem prouincia ab aliquibus personis Ecclesiastica prædia diuersis titulis alienantur. ita fit, vt pro suo quis arbitrio deuota mente reliquentium & egentium necessitatibus deputata imminuat facultates. Hoc postulamus, vt fieri prohibeat Apostolica sedis auctoritas, nisi forsitan aliquid pietatis intuitu monasterijs fuerit largiendum. Illud etiam pari supplicatione deposcimus, vt de laica conversatione, qui in singulis iudicum officijs meruerunt, aut certè rexerunt sub aliqua potestate prouinciæ, nisi multò antè tempore præmissâ conversatione legitimâ & vitâ examinatâ, nullus autem clerus, aut Episcopus ordinetur. Viduas etiam iam diu religioso habitu assumpto, & sanctimoniæ longo iam tempore in monasterijs consistentes poscimus, vt vnicuique coniugi causâ nec volentes sibi iungere, nec inuitas rapiendi libera sit facultas.*

XXXVIII. *Illud etiam humili prece suggerimus, vt nulli per ambitum ad Episcopatum concedatur accedere, nec datâ pecuniâ sibi potentes homines suffragatores adhibeant. Et vt hæc facilissimè possint custodiri, clerici & ciues decretum facere, vel subscribere sine Metropolitani notitia vel consensu non præsumant penitùs. Hæc omnia vltione districtionis vestræ fieri prohibete, quatenùs & in Ecclesia vestra, & in supradictæ prouinciæ disciplina bonis actibus amica seruetur.* hucusque ex dicto codice.

XXXIX De rebus verò Orientalibus Marcellinus in Chronico habet sub anni huius Consulibus gentem Bulgarorum deprædatam iterum esse Thracias, nullo Romanorum milite resistente. Porrò Anastasius, qui non ferro, sed auro barbaros euertere consueuit, eosdem persoluta pecunia sequentem Theodoricus Italiæ Rex vicit, recepitque Sirmium, quod coniunxit Italiæ, vt Cassiodorus[a] affirmat.

BVLGARI DEVASTANT THRACIAS, ET SVPERANTVR A THEODORICO.

a Cassiod. in Chron.

XL. Sub huius quoque anni Consulibus Amidam validum Romanorum præsidium in Mesopotamia à Cabade Persarum Rege monachorum proditione captum post sex mensium obsidionem, idem Marcellinus tradit. Quæ autem acciderint, dum ea ciuitas ab eodem Rege obsideretur, memoriâ digna, Procopius enarrat his verbis[b]: *Hic (inquit) operæpretium de Iacobo enarrare. Is inter Syros vir admodum iustus, qui & in rebus diuinis exercebantur in vnico ab Amida vnius diei iter distante, iam pridem se secintruserat, vt affatim quæ sunt ad pietatem, meditari posset. Hic ei addicti homines in breui spacio cancellis interseratis, vt videri ab audientibus ac passim consulipossent, ipsum includerunt: vbi neque æstus, neque frigus curans, tantum ex seminibus victitabat, non quotidie, sed interuallo dierum multorum sumptis. Hunc igitur Persæ quidam, excurrendo ad ea loca, sagittis petere tentantes, diuino portento, manus, arcusq; immobiles visi sunt consistere. Hæc famâ in castra Persarum perlatâ, Cabades* ire visum statuit. Quo animaduerso, horrore simul cum Persis, qui aderant, captus barbarorum noxam decrepari cœpit. Ille verò tantùm verbo malum hoc pepulit: ex quo homines illi liberati, & in pristinum restituti fuere statum. Tunc Cabades pro meritis ei quod vellet, optionem dedit, putans eum magnas opes petiturum. Tantùm abeo postulauit, vt homines, qui in hoc bello ad eum visendum secederent, salues esse vellet: quod Cabades facilè concessit; insuper syngrapham pignoris loco ac tutelæ dedit. Hoc itaque rumore peruagato, plurimi ad eum confugientes seruabantur. Et hæc sic quidem se habuere.* hactenùs de his Procopius, pergens res gestas in ea diuturna obsidione narrare, asserensque non proditione, sed ignauiâ monachorum Amidam oppidum fuisse captum. Cætera de bello Persico si cupis, consulas tu ipse Procopium: secutus est autem ipse Eustathium, qui fusius hæc prosecutus est, & ad hunc vsque annum duodecimum Anastasij Imperatoris suam perduxit historiam, & (vt testatur Euagrius[c]) finem viuendi fecit.

b Proco. de bello Persico. 1. DE IACOBO SYRO ANACHORETA.

* Cadabes

c Euagr. l. 3. c. 37.

IESVS CHRISTI
Annus 503.

SYMMACHI PAP. Annus 5. — ANASTAS. IMP. 13. THEODOR. REG. 11.

I. CHRONICON CASSIODORI MVTILVM.

QVINGENTESIMVS tertius Christi annus Dexecrato & Volusiano Consulibus notatur à Marcellino; ex quo libratij redarguas errorem in Cassiodoro, apud quem omissus anni huius reperitur horum Consulatus. Acta autem Synodalia anni huius, absq; certo Consule, post post Cõsulatũ Auieni notata leguntur: sed malè Indictione nonâ, cùm vndecima scribenda esset Indictio: vnde conijcias libratij errorem ita ex scribentis IX. loco XI. numeri notas. Sed & nonnisi libratiorum vitio potuit accidisse, vt ad finem Chronici Cassiodori aliquot desideretur Consulatus: omni enim suspicio oscitantiæ procul ab ipso abest, qui suorum temporum scriptor luculentissimus & accuratissimus extitit. Porrò ex numero annorum Imperij Anastasij integrum & concinnum esse Marcellini Chronicon, Cassiodori verò mutilatum, apparet. Sed iam sub anni huius Consulibus res gestas enarrare aggrediamur.

II. SCHISMATICI ROMÆ NOVITER CONVENIENTES.

Quod in primis ad perturbatum Romanæ Ecclesiæ statum pertinet, iterum hoc anno conueniendi necessitas incubuit Episcopis, qui anno superiori Synodum celebrantes Symmachum Papam vindicârant à calumnijs accusantium schismaticorum. Conuentum autem huius nodi celebrandi ea præcessit occasio, quòd schismatici superiori Concilio condemnati, haud tamen (vt par erat) pœnitentes, licèt inuitati, vnitatem Catholicam quærere, sed quò minùs ijsdem vi agere licuit, à Theodorico Rege coërciti, eò magis nugis obstrepere, audentiusque pugnare aggressi sunt; compluraque obijcientes aduersus anni superioris Synodum, scripserunt libellum hoc titulo prænotatum, *Aduersus Synodi absolutionem*, quo eam quàm acerbissimè carpsêrunt. Quamobrem ad tuenda confirmandaque sua ipsorum decreta Pontifices iterum coëuntes, prouinciam hanc maximi ponderis Ennodio diacono tradiderunt, vt aduersus obiectiones schismaticorum apologeticum libellum scriberet: quod ipse munus diligenter exoluit, defensorium librum elucubrans, quem absolutum sanctæ Synodo cognoscendum obtulit, quibus ijsdem simul confidentibus Patribus iussus est legi. Declarant id quidem Acta Synodalia verbis istis[d]: *Post Consulatum Auieni, cùm in vnum, annuente Domino, ante Confessionem beati Petri Apostoli, cum Principis resedissemus, sancta Synodus dixit: Libellum, quem Synodali auctoritate contra eos, qui aduersus quartam nostram Synodum, quæ habita est Romæ Palmaris*, mutire præsumpserunt, ab Ennodio conscriptum est, coram omnibus detegatur, & sententia omnium legatur atque roboretur.* extat ipse, licèt mendosus nonnihil.

COGITVR QVINTA ROM. SYNODVS.

d Tom. 1. Conc. edit. vet.

* Palmaris

III. DE LIBELLO AB ADVERSARIIS CONTRA IIII. SYNOD. SCRIPTO.

Sed quænam essent aduersariorum obiectiones, ex ipsarum confutatione ab Ennodio diserte elaborata possumus intelligere. Fuit namque primo loco ab aduersarijs contra Synodum oblatratum: Non omnes sacerdotes ad Synodum regiâ auctoritate vocatos: Insuper, non ex ijs, qui interfuerunt, omnes pariter consensisse: Addebant prætereà, impugnatores Summi Pontificis non auditos, & accusationes non esse confutatas: Insuper, quòd refragatiessent Episcopi regiæ iussioni, cùm in Synodo Regi dixerunt, non esse Regis Synodum conuocare, sed ipsius solùm Pontificis: Adhuc etiam exprobrantes addebant, quòd per defensionem Apostolicæ sedis iurium, nihil aliud ab eis prætensum esse videretur, quàm asserere Petrum & successores eius à Domino accepisse cum sedis priuilegijs etiam peccandi licentiam. Exprobrârunt itidem Episcopis, quòd ad Synodum venissent, quam cogere ex sua ipsorum sententia minimè fuisset, regiæ facultatis. Illud insuper his contrectentes dixêre: *Si vera Episcoporum*

OBIECTIONES SCHISMATICORVM.